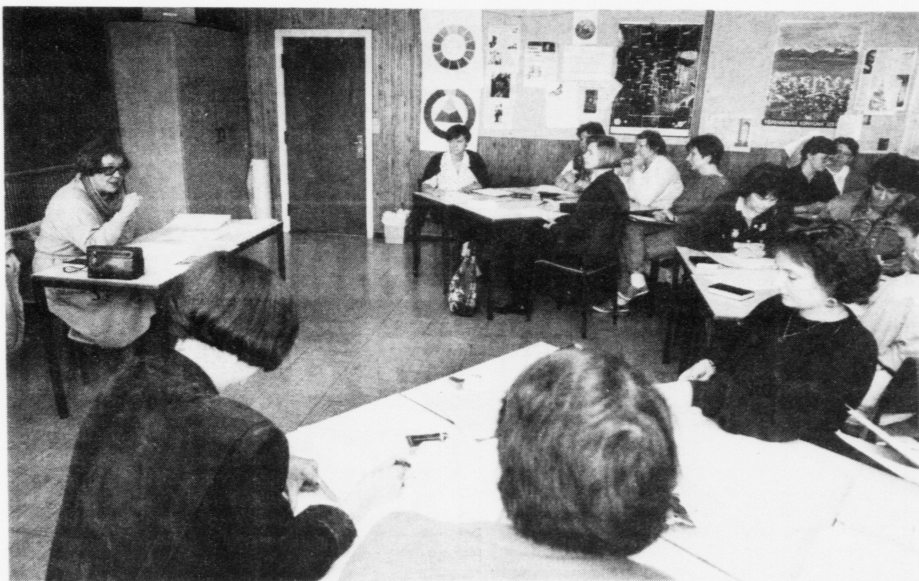

Fyrirreika seg til orðaskiftið

Sjúkraystrafelag Føroya hevur júst havt skeið um etikk, filosofi og menniskjafatan, og har viðgjørdur tær ymsar viðkvæmar spurningar sum t.d. at rokna heiladeyð fólk fyri deyð at vera, børn í royndarglasi o.s.v. Tað ræður um at vera fyrirreikað, tí tøkfrøðin verður óivað einaferð nýtt soleiðis eisini í Føroyum, vænta sjúkrasystrarnar

- Tað er ikki nóg mikið at siga, at hetta dámar mær ikki, og at hasum eri eg ímóti. Tað er neyðugt at kunna grundgeva fyri síni stóðutakan.

Soleiðis hugsaðu sjúkrasystrarnar í einum arbeiðsbólki, sum kallaði inn til skeið um etikk, filosofi og menniskjafatan. Tær finga Karen Strandby Thomsen, sum er fyrstøðukvinna á sjúkrasystraskúlanum í Álborg og haraftrat er limur í sjúkrarøktar etiska ráðnum.

Skeiðið varð hildin á háskúlanum í Havn mikudagin, hósdagin og friggjadag.

Ílegutækniliga (genteknologiska) gongdin er, at menniskjuni meira og meira gera seg til harra yvir lívi og deyða, við at leingja lív og avbróta lív. Náttúran ræður ikki einsamøll. Viðhvørt kemur henda gongdin at stríða móti samvitskuni, tí etiska og moralska. Avgerðir kunnu sosialt, lögfrøðiliga, menniskjaliga, figgjárliga og av øðrum orsökum vera skilagóðar, men stríða

móti onkrum øðrum.

Á skeiðinum varð viðgjørt hvønn týðning tøkni-frøðiliga framvøksturin hevur á sjúkrarøktina. Í Danmark hevur nógva orðaskifti verið seinastu árinu um slíkar spurningar, men tað orðaskiftið kom ov seint, heldur Karen Strandby Thomsen. Orðaskiftið har byrjaði ikki, fyrr enn farið var til verka. Í Føroyum eru vit enn ikki farin so langt, at eitt menniskja verður mettt at vera deytt, tá heilin er deyður. Her gera vit ikki royndir við børnum í royndarglasi, skifta ikki út hjørtu, nýru o.a. á fólk út, o.s.v. Tað er alla æru vert, at sjúkrasystrarnar í Føroyum gera seg til reiðar til orðaskifti, ið byrjar fyrr ella seinni, sigur Karen Strandby Thomsen.

Tað er ikki av tilvild, at tað júst eru sjúkrasystrar, um taka henda spurningin fram, tí í sínum dagliga yrki taka tær avgerðir, sum hava við lívið at gera. Tær uppliva javnan at koma í tvisøðu í sínum gervingi.

Karen Strandby Thomsen hevur sjálv nógva ímóti, at læknafólkini fer so langt, at við lóg er loyvt at sløkja lívið hjá einum menniskja, sum er heiladeytt, men annars hevur frískt líkam.

MUGU SETA MARK

- Tað merkir ikki, at eg seti meg ímóti tøkni-frøðiliga framvøstri, men vit noyðast at seta mark, heldur hon.

Spurningar sum fósturtøka vóru eisini havdir á lofti. Í Danmark er frí fósturtøka, meðan lógin í Føroyum er strangari. Sjónarmiðini hjá sjúkrasystrunum vóru ymisk, men tær vóru samdar um, at tað altíð má vera dupultmoralskt.

Vit hava boðið um ikki at taka lív, menniskjalívið er friðhald, og vit hava sjálvgerðarrættin. Alt tað kann ikki uppfyllast, tá frí fósturtøka er.

Sama tá tosað verður um deyðshjálp. Har er kravið

Áhugin millum sjúkrasystrarnar fyri at byrja orðaskifti er stórur

um at fáa loyvi at doyggja virðiliga, men hinvegin kann lívið í summum førum vera verri enn deyðið.

Sjúkrasystrar, sum vóru við á skeiðinum, lótu væl at, tí tær høvdu fingið nógva at hugsað um. Tær hava eisini hug at fara til onnur og út til almenningin við síni vitan, tí øll hava rætt og skyldu til at taka støðu til slíkar spurningar, siga tær.

randi

Bót fyri geyl úr torninum

Nú tekjan á Vesturkirkjuni í Havn verður umvæld, er byggipallur settur upp.

Tað er hent fleiri ferðir, at ungfólk eru klovin upp á tornið og hava staðið har og geylað.

Higartil hevur lögreglan mest hugsað um at fáa hesi ungu heil nið-

ur av torninum - ofta eru tey farin upp í fyllskapi, serliga í vikuskiftinum. Men nú er forstålsin hjá lögregluni minkað. Tey, sum nú verða meldað fyri at standa uppi á torninum og geyla fáa bót fyri brot á politiviðtøkum, sigur Suni Vinther, stöðleiðari í Havn.

Brutu politibilin

Leygarkvöldið varð boðað frá, at fyra ungir mans vóru við at gera herverk á Sjómansheiminum í Runavík. Men áðrenn lögreglan kom hagar, vóru menninir farnir avstað í bili, fullir.

Lögreglan fór út at leita og fann bilin við

monnunum. Tær vórðu allir tiknir við í politibilin, og har gjørdur teir rættuliga um seg. Tveir síðurlúr vórðu sparkaðir úr.

Tær fyra menninir, sum eru um 20 ára gamlir, eru úr Klaksvík, úr Fuglafirði og av Kambsdali.

Koyra uttan koyrikort

Í gjár kunngjórði lögreglan í Runavík dóm fyri einum manni. Hann fékk 60 daga fongsul fyri miðvíst at hava brotið lógin og koyrt uttan koyrikort.

So hørd plagar revsingin ikki at vera. Tað vanligar er at fáa hefti í nakrar dagar.

Lögreglan í Eystur-oyinni sigur, at har eru fleiri man, sum hava mist koyrikortið, men

halda fram við at koyra. Tær fáa nakrar dagar hefti í revsing fyri hvørja ferð.

Tann, sum hevur mist koyrikortið, men heldur fram við at koyra, kann taka tað av nýggjum, tá t'íðin, sum hann var dømdur at missa kortið er úti. Misbrotni við at koyra uttan koyrikort hava onga ávrikan á tað.

randi

Búskapur og roknskapur — uppgávur

Olav Absalonsen og Arant Olsen, handilsskúlalærarar, hava gjørt uppgávubók til handilsskúlalærgreinin.

Búskapur og roknskapur. Bókin er ætlað bæði FHS og HMX útbúgvningini. Føroya Skúlalæraragrunnur hevur givið bókina út.

Hópur av uppgávum, ið taka støði í føroysku viðurskiftum eru í bókini. Uppgávurnar eru skipaðar í 19

kapitlar. T.d. Ársroknskapur, Kontolæra, At seta upp roknskap o.s.fr.

Í vallærgreinin Roknskapur í framhaldsdeild fólkskúlans er tilfarstrot. Nógvar av uppgávum í bókini Roknskapur og búskapur kunnu væl nýtast í hesi lærigrein.

Búskapur og roknskapur kostar 140 krónur.